

مأخذشناسی توصیفی بانکداری اسلامی

گردآوری و تألیف

www.ketab.ir

اکرم ملک‌نژاد

انتشارات دومیو
دومیو

۱۴۰۰

سرشناسه	:	ملک‌نژاد، اکرم، ۱۳۶۰ -
عنوان و نام پدیدآور	:	مآخذشناسی توصیفی بانکداری اسلامی / گردآوری و تألیف اکرم ملک‌نژاد.
مشخصات نشر	:	رودان: دومینو، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	:	۶۸۲ ص: مصور (رنگی).
شابک	:	۹۷۸-۶۲۲-۹۸۲۹۵-۱-۶
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
یادداشت	:	کتابنامه: ص. ۶۶۳-۶۸۲
موضوع	:	بانک و بانکداری -- کتابشناسی
موضوع	:	Banks and banking -- Bibliography
موضوع	:	بانک و بانکداری -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام -- کتابشناسی
موضوع	:	Banks and banking -- Religious aspects -- Islam -- Bibliography
رده بندی کنگره	:	Z۷۱۶۴
رده بندی دیویی	:	۰۱۶/۳۳۲.۹۱۷۲۴
شماره کتابشناسی ملی	:	۸۴۳۴۷۴۰
اطلاعات رکورد کتابشناسی	:	فیبا

انتشارات دومینو
دومینو

مآخذشناسی توصیفی بانکداری اسلامی
اکرم ملک‌نژاد

مدیر تولید: محمد انصاری

صفحه‌آرا: اکرم ملک‌نژاد

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۰

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۸۲۹۵-۱-۶

قیمت: ۱۶۰/۰۰۰ تومان

نشانی: هرمزگان، رودان، خراجی، جنب بهزیستی کوثر

شماره تماس: ۰۹۳۶۴۵۳۲۱۴۸، ۰۹۱۷۵۵۰۱۷۵۶

حق چاپ و نشر برای انتشارات دومینو محفوظ است

مقدمه ناشر

برای معرفی و شناخت این کتاب از دو زاویه می‌توان به این کتاب نگاه کرد. زاویه اول، ساختار کتاب است و زاویه دوم محتوا و موضوع کتاب. ساختار کتاب ماهیتی مأخذشناسی دارد. به این معنا که ترکیبی از کتاب‌ها، مقالات و پایان‌نامه‌هاست؛ یعنی سه شاخص کتاب‌شناسی، مقاله‌شناسی و پایان‌نامه‌شناسی با هم ترکیب شده و عنوان «مأخذشناسی» برای مجموع این سه عنوان انتخاب شده است. از آنجایی که مؤلف در حد بضاعت، عرف و حقوق اقتباس و استناد به معرفی، خلاصه، چکیده، نتیجه‌گیری و فهرست مطالب مأخذ مربوطه پرداخته، عنوان «توصیفی» را برای این مأخذشناسی برگزیده است. موضوع این کتاب نیز بانکداری اسلامی است که در متن کتاب به‌طور مفصل به آن پرداخته شده است. ما در این مقدمه، از زاویه اول، یعنی ساختار کتاب که ماهیتی مأخذشناسی دارد به معرفی این کتاب می‌پردازیم.

فواید مأخذشناسی

۱- مأخذشناسی‌ها روشی برای کل‌نگری، در یک رشته‌ی علمی

یکی از شاخص‌های مهم تفکر در یک موضوع یا رشته علمی، جامع‌نگری یا کل‌نگری است. از کل‌نگری در دانش و رشته‌ی علمی به‌عنوان یکی از مصادیق مهم کل‌نگری یاد می‌شود. کل‌نگری در یک رشته علمی به معنای بررسی و سنجش همه‌ی ابعاد، زوایا و جوانب یک رشته‌ی علمی است. شخص کل‌نگر می‌تواند ارتباط بین مفاهیم، واژه‌ها و گرایش‌های یک رشته علمی را بهتر درک کند و خودش بین گرایش‌ها و مفاهیم آن ارتباط ایجاد کند. نه تنها بین مفاهیم و گرایش‌های یک رشته علمی، بلکه ارتباط بین رشته‌های مختلف علوم را بهتر درک می‌کند. نقطه مقابل کل‌نگری در یک رشته علمی، یک زاویه از علم را دیدن و یک گوشه‌ای از علم را خواندن است. البته منظور ما از کل‌نگری این نیست که به جزئیات یک رشته علمی توجه نکرد و نسبت به آن‌ها بی‌تفاوت بود، بلکه کل‌نگری می‌تواند مقدمه یا مکمل توجه به جزئیات در یک رشته علمی باشد.

یکی از روش‌های کل‌نگری در یک رشته‌ی علمی، شناخت مأخذها (کتاب‌ها، مقالات و پایان‌نامه‌ها) موجود و مربوط به آن رشته علمی است. فرض کنید دانشجویی در ابتدای ورود به رشته دانشگاهی خود بداند در آن رشته علمی در ایران چند جلد کتاب، چند مقاله و چند پایان‌نامه وجود دارد؛ و این مأخذ چه سرفصل‌هایی دارند، چکیده، خلاصه و موضوع این مأخذ درباره چیست؟ چه مقدار از دانش موجود در این رشته‌ی دانشگاهی در طول مدت تحصیلش به او گفته می‌شود؟ چرا این سرفصل‌ها انتخاب شده است و چرا سرفصل‌های دیگر تدریس

نمی‌شود؟ سؤال‌هایی از این قبیل تأثیر زیادی بر فکر و نگرش او نسبت به آن موضوع علمی دارد. فکر او را نسبت آن رشته علمی باز می‌کند و نگرشی جامع و کلی نسبت به آن رشته علمی پیدا می‌کند.

رویش چنین سؤال‌هایی نتیجه‌ی فکر کل‌نگر است که شناخت مقدار و موضوع مآخذهای موجود در یک رشته علمی یا به تعبیری دیگر، شناخت همه‌جانبه از ابعاد و زوایای یک رشته علمی، می‌تواند باعث رویش چنین سؤال‌هایی شود و مآخذشناسی‌ها پاسخی برای چنین سؤال‌هاست.

درواقع مطالعه مآخذشناسی توصیفی، این شناخت همه‌جانبه از ابعاد و زوایای یک رشته علمی را به اندیشه خواننده کتاب تزریق کرده و افق فکر دانشجو را از سرفصل‌های تعیین‌شده و مطالب تدریس شده در کلاس درس بالاتر برده و باعث می‌شود، دانشجو از زوایای بالاتری به یک رشته علمی نگاه کند. او خودش را محدود به سرفصل‌های نظام آموزشی نمی‌بیند، محدودیت‌های فکری او کنار رفته و علاوه بر کسب دانش موجود می‌تواند تا حدودی سیاست‌های اعمال‌شده در آن رشته علمی را تحلیل کند و به نقد و بررسی آن‌ها بپردازد.

۲- مآخذشناسی‌ها روشی برای انسجام اندیشه در یک رشته علمی

علاوه بر کل‌نگری که به شرح آن پرداختیم، یکی دیگر از شاخص‌های مهم تفکر و اندیشه در یک موضوع علمی، میزان نظم و انسجام اندیشه است. انسجام در گفتار، انسجام در کتاب، انسجام در ادبیات علمی یک رشته دانشگاهی، انسجام در سرفصل‌های تعیین‌شده توسط نظام آموزشی و... از مطلوب‌ترین مواردی است که باید به آن‌ها توجه شود و یکی از اولویت‌هایی است که دانشجویان، پژوهشگران، علاقه‌مندان به یک رشته علمی و از همه مهم‌تر سیاست‌گذاران علم باید به آن اهتمام ویژه‌ای داشته باشند. چراکه انسجام در علم و دانش، کیفیت، تأثیرگذاری و به تعبیری مناسب‌تر بهره‌وری علمی را افزایش می‌دهد. همچنین درک ارتباط بین مفاهیم را آسان‌تر و نتیجه‌گیری‌ها را مطلوب‌تر می‌نماید. مآخذشناسی‌ها جلایحه محتوای خود را به تفکیک موضوع دسته‌بندی کنند تا حد زیادی می‌توانند انسجام اندیشه را در یک رشته علمی محقق سازند.

۳- مآخذشناسی‌ها و کمک به تحقیق و پژوهش

از بدیهی‌ترین فواید مآخذشناسی‌ها و کتابشناسی‌ها که نمی‌خواهم زیاد به شرح آن بپردازم کمک به پژوهشگران در انجام تحقیقات و پژوهش‌هاست.

«در بیانیه‌ای که از طرف کتابخانه کنگره [در سال ۱۹۵۰] صادر شد خلاصه اهداف و وظایف کتابشناسی به این شرح اعلام گردید:

۱. هدف کتابشناسی این است که تا حد ممکن برای پژوهشگران، محققان و مربیان امکان شناخت آنچه انتشار یافته و تغییرات و تحولات در زمینه نشر را در هر یک از میدان‌های تخصصی در همه جای دنیا فراهم آورد؛
۲. به تحقیقات و اجرای طرح‌های موفق یاری رساند؛
۳. به اشاعه اطلاعات و معلومات و اعتلای دانش‌ها در زمینه‌های گوناگون کمک کند.^۱

۱. الهوش، دکتر ابوبکر محمود. «المدخل الی علم البلیو غرافیه»، درآمدی بر علم کتابشناسی - (ج۱ اول: المکتب الاکادیمیه، مصر، ۲۰۰۱ میلادی) - تلخیص و ترجمه: حسین علینقیان